

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๕๗/๒๕๕๘

วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคชาติพัฒนาเพื่อรวมพรรคชาติพัฒนาเข้ากับพรรคไทยรักไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๗ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคชาติพัฒนาเพื่อรวมพรรคชาติพัฒนาเข้ากับพรรคไทยรักไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๗๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า ในการประชุมใหญ่วิสามัญครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ ของพรรคชาติพัฒนา เมื่อวันอังคารที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้รวมพรรคชาติพัฒนาเข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินการทางการเมือง และในการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ ของพรรคไทยรักไทย เมื่อวันอังคารที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรคชาติพัฒนาเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกับพรรคไทยรักไทยเป็นหลัก ต่อมา หัวหน้าพรรคชาติพัฒนาและหัวหน้าพรรคไทยรักไทยได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองทั้งสองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินการทางการเมืองตามมติเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองทั้งสอง ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๓ เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๓) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้

ศาลรัฐธรรมนูญตั้งยุบพรรคชาติพัฒนาเนื่องจากไปร่วมกับพรรคไทยรักไทยต่อไป ตามมาตรา ๖๕
วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ และพิจารณาวินิจฉัย พร้อมทั้งส่งสำเนา
คำร้องดังกล่าวให้พรรคชาติพัฒนาและพรรคไทยรักไทย เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖

หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๗ พร้อมเอกสารประกอบ
ต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า พรรคชาติพัฒนาได้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคชาติพัฒนา
ครั้งที่ ๒๐/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ และครั้งที่ ๒๑/๒๕๔๗ วันที่ ๑๗ สิงหาคม
๒๕๔๗ โดยที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคชาติพัฒนาได้มีมติกำหนดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ
ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ตามข้อบังคับพรรคชาติพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๑
เพื่อพิจารณาการยุบพรรคชาติพัฒนารวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย และที่ประชุมใหญ่วิสามัญพรรคชาติพัฒนา
ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ได้มีมติเสียงข้างมากให้ยุบพรรคชาติพัฒนารวมเข้ากับ
พรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ หมวด ๕ เรื่องการรวมพรรคการเมือง
มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๑ ส่วนพรรคไทยรักไทยได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗
เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรคชาติพัฒนาเข้าเป็นพรรคการเมือง
เดียวกับพรรคไทยรักไทยที่เป็นหลัก ต่อมา เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗ หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา
และหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ได้ยื่นหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ถึงการรวมพรรคทั้งสอง
เข้าด้วยกัน โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง ตามมติของที่ประชุมใหญ่
ของพรรคการเมืองทั้งสองพรรค ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๑ วรรคสอง การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง
ยุบพรรคชาติพัฒนา ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง พรรคชาติพัฒนาไม่ขอคัดค้านแต่อย่างใด
โดยพรรคชาติพัฒนาขออ้างเอกสารตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อ้างอิงต่อศาลรัฐธรรมนูญ
รวมทั้งขอส่งข้อบังคับพรรคชาติพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๑ เพิ่มเติม และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยชี้ขาดให้มีคำสั่งยุบพรรคชาติพัฒนาตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

หัวหน้าพรรคไทยรักไทย ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๗ พร้อมเอกสารประกอบต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า หัวหน้าพรรคไทยรักไทยและหัวหน้าพรรคชาติพัฒนาได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคชาติพัฒนาเข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินการทางการเมือง ตามมติเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ของพรรคชาติพัฒนา เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ และมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ของที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ของพรรคไทยรักไทย เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๓ เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติพัฒนาตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง พรรคไทยรักไทยไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคชาติพัฒนา เพื่อรวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยมีพรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินการทางการเมือง แต่อย่างใดทั้งสิ้น

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำชี้แจง และเอกสารประกอบแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคชาติพัฒนาเพื่อรวมเข้ากับพรรคไทยรักไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลักตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้ (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕...”

และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

มาตรา ๗๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่การรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่งหรือหลายพรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลักให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง

เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่จะรวมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้นยุบไปนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งและให้นำมาตรา ๗๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า ในการที่พรรคชาติพัฒนาขอรวมเข้าเป็นพรรคเดียวกันกับพรรคไทยรักไทยที่เป็นหลัก พรรคชาติพัฒนาได้ขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ที่ประชุมใหญ่ของพรรคชาติพัฒนามีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากเห็นชอบให้รวมพรรคชาติพัฒนาเข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง และในวันเดียวกันกับที่พรรคชาติพัฒนาได้ขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่เพื่อเข้าร่วมเข้ากับพรรคไทยรักไทย พรรคไทยรักไทยได้ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบให้รวมพรรคชาติพัฒนาเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกับพรรคไทยรักไทยที่เป็นหลัก ต่อมาวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗ หัวหน้าพรรคชาติพัฒนาและหัวหน้าพรรคไทยรักไทยได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองทั้งสองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เพื่อให้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อสั่งให้ยุบพรรคชาติพัฒนาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เห็นว่า พรรคการเมืองทั้งสองได้ดำเนินการขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคให้รวมพรรคเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกัน โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง และได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ประกอบกับทั้งสองพรรคได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่อย่างใด จึงเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๓ แล้ว กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคชาติพัฒนาได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๓)

อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคชาติพัฒนา

นายกระมล ทองธรรมชาติ	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายจิระ บุญพจนสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายปรีชา เฉลิมวณิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายผัน จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมานิต วิทยาเต็ม	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ เตชะชาลย	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุธี สุทธิสมบูรณ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโช	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ชีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอภัย จันทนจุลกะ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ